

V minulých dnech v parlamentu České republiky zazněla slova Vojtěcha Filipa: „Katolická církev nikdy nebyla národní církví České republiky, vždycky se postavila proti českému národu. Ať to bylo v době pobělohorské, při vyhnání Jana Ámose Komenského či za 1. i 2. větové války.“ Také jeho stranický kolega Kováčik se nedal pobízet, aby nevyslovil, že: církev nenaplnuje odkaz Ježíše Krista.

Když odmyslíme, že autor prvního prohlášení obdivuje Leninův „humanismus“, který stavěl koncentrační tábory pro mnohé včetně kněží a věřící (<http://komuniste.com/masovy-vrah-lenin-je-vzor-pro-predsedu-kscm>), stejně tak jako když odmyslíme neslučitelnost pro členy KSČM být součástí katolické církve a to ze „ze zásady“ podle slov: „Svatá katolická církev (...) odjakživa stávala na straně našemu národu nepřátelské“ (článek s významem: 17. listopad jako druhá Bílá hora)¹, bude třeba se zamyslet pro nás samotné nad tím, co je to vlastně Církev. Proč nemůže být nikdy jen národní církví a proč je nesmyslné tvrzení, že Církev nenaplnuje odkaz Ježíše Krista.

Ano, bylo by pravdivé tvrzení, že někteří členové Církvě nežili v jednotě s Kristem a nepřinášeli užitek, jak by měli. To ano. Stejně tak je však třeba si uvědomit, že nikdo v Církví také nebyl nikdy bez hříchu, vyjma Krista a pro jeho zásluhy i jeho Matky Marie, a bez chyb. Právě proto Církev existuje, je zde právě pro hřešícího člověka.

Apoštol Pavel vytvořil ve svých listech teologii Církvě, jako Kristova těla: „*Vy jste Kristovo tělo a každý z vás jeho úd*“ (1 Kor 12,27). Pavel učí, jak jsme to dnes slyšeli ve 2. čtení, že v tomto těle, které je jedno, je velká rozmanitost jeho údů: „*Jako tělo je pouze jedno, i když má mnoho údů, ale všechny údy těla, přestože je jich mnoho, tvoří dohromady jediné tělo, tak je tomu také u Krista*“ (1 Kor 12, 12).

Začátkem naší existence v Kristově těle je křest. Apoštol Pavel to říká v listu Římanům slovy: „*Copak nevíte, že my všichni, kteří jsme byli křtem ponořeni v Krista Ježíše (...) neboť (...) jsme s ním srostli* (Řím 6,5). A dnes jsme z 1. listu Korintánům slyšeli: „*Neboť my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo*“ (1 Kor 12,13).

Pavlova teologie byla psána v jeho listech, datovaných do času dvaceti let po Kristově smrti a vzkříšení, tedy do let 50 – 58. Jak se k této teologii apoštol Pavel dostal? Hned na počátku jeho setkání s Ježíšem. Byla to úplně první věc, kterou od Ježíše přijal. Pokud chceme datovat Pavlovo obrácení, tak je to rok 33 něco krátce po Kristově vzkříšení. Pavel o této události píše v listu Galaťanům: „*Prohlašuji vám bratři, že evangelium, které jsem vám hlásal, není dílo lidské: já jsem ho nepřijal ani se mu nenaučil od nějakého člověka, ale ze zjevení Ježíše Krista. Slyšeli jste přece, jak jsem se kdysi choval, když jsem byl ještě židem: pronásledoval jsem Boží církev, že to přesahovalo všechny meze, a snažil jsem se ji zničit*“ (Gal 1,11-13). Evangelista Lukáš, historik, který mnohé věci nejdříve shromáždil a poté uspořádal, nechává ve Skutcích apoštolů zaznít slova Ježíše Krista, která Pavel uslyšel jako první: „*Šavel ještě soptil hrozbami a hořel touhou zabijet učedníky Páně (...) Když byl na cestě a už se blížil k Damašku, tu ho*

¹ KSČM. Fakta a argumenty. 17.11.1989 jako Bílá hora II (?). [online]. 16. 11. 2016, [cit. 2019-01-27]. Dostupné na internetu: <<http://www.kscm.cz/cs/aktualne/fakta-argumenty/17111989-jako-bila-hora-ii>>.

náhle obklopilo světlo z nebe. Padl na zem a uslyšel, že k němu mluví nějaký hlas: Šavle, Šavle, proč mě pronásleduješ? Zeptal se: Kdo jsi, Pane? Ten odpověděl, Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ“ (Sk 9,1-5).

Pavel tedy po roce 33 pronásledoval Ježíšovi učedníky, věřící v Krista. Ježíš už nebyl přítomen na zemi, a přece byl tajemně spojen se svými učedníky, tak, že mohl říci Pavlovi o pronásledování svých učedníků: „*Proč mě pronásleduješ“ (Sk 9,4).* Také evangelista Matouš učí o pokračující Ježíšově přítomnosti mezi svými učedníky i po Ježíšově nanebevstoupení: „*Jedenáct učedníků odešlo do Galileje na horu, kam jim Ježíš určil. (...) Ježíš k nim přistoupil a promluvil (...) Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy (...) učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa!“ (Mt 28,20).*

Církev, jak učí apoštol Pavel, je místem, kde se Bůh spojuje s člověkem. Místem, kde skrze Krista Bůh zahrnuje každého člověka – každého hříšníka: „*rozmanitými duchovními dary (...) abychom byli před ním svatí a neposkvrnění v lásce (...) v něm máme vykoupení skrze jeho krev, odpuštění hříchů (...)“ (Ef 1,3-4.7).* Církev tak není nějaká organizace nábožensky laděných lidí. Není to žádná elitářská skupina „těch lepších“. Je to sjednocení Boha a člověka skrze Božího Syna, Ježíše Krista, který se stal člověkem, aby nás lidi přivtělil ke své lidské a božské svatosti. Být Církví, tělem Kristovým to není žádná naše zásluha, jak učí sám o sobě Pavel: „*Není to vaší zásluhou, je to dar Boží (...) nyní však, protože jste spojeni s Kristem Ježíšem (...) jste jako budova (...) a Kristus Ježíš je nárožní kvádr. V něm je celá stavba spojena a vyrůstá ve svatý chrám v Pánu. V něm i vy jste budováni působením Ducha v Boží příbytek“ (Ef 2,8.13.20.21-22).*

Co je tedy Církev. Je to skutečnost skrze níž Bůh dává smysl životu člověka, že totiž v Ježíši Kristu nás sjednocuje s ním. Bez našich zásluh, bez našich daností a rozdílností. Církev nikdy nebyla a být nemá záležitostí nějaké zájmové skupiny, nějakého zvláštního vymezení, jako je příslušnost k jakémukoli národu, k jakékoli společenské třídě či skupině. Nemůže být tedy ani národní církev, ani dělnickou, ani zase jen rolnickou, ani šlechtickou, ani jen pro ty bez známého původu, ani pro jednotlivé kasty, ani jakákoli! Církev je Božská záležitost stvořená spolu s člověkem, jako cesta a zároveň trvalé společenství Boha a člověka. Církev není nic přechodného, nic dočasného, nic, co bude překonané. Je to Boží Syn, Ježíš Kristus, „*který je naše hlava“ (Ef 4,15),* který nás všemi možnými limity omezené lidi sjednocuje se sebou a svým Otcem v Duchu Svatém.

Církev má jistě svou viditelnou strukturu, nás lidi, kteří jednak máme každý v Kristově těle své poslání a určení, jednak svou cestu, v níž se Kristu máme stále více podobat, podle darů, které od něj přijímáme a rozvíjíme: „*Tak určil jedny za apoštoly, jiné za kazatele (...), jiné za misionáře, jiné pak za pastýře a učitele, aby připravili křesťany k úkolům, které mají plnit, aby Kristovo tělo dělalo pokroky, dokud nedojdeme všichni k jednotě ve víře a v poznání Božího Syna, k mužné zralosti, o onomu věku, kdy se na nás uskuteční Kristova plnost“ (Ef 4,11-13).*

Úkolem každého, ať už v Církvi zaujímá jakoukoli službu, je: „*Žijme podle pravdy a v lásce, a tak porosteme po všech stránkách v něho, v Krista, který je naše hlava“ (Ef 4,15).*

Skutečnost Církve se tak týká člověka a smyslu jeho života vůbec. Apoštol Pavel učil: „*On (Kristus) je věrný obraz neviditelného Boha, dříve zrozený než celé tvorstvo. V něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi (...) Všecko je stvořeno skrze něho a pro něho. Kristus je dříve než všechno a všechno trvá v něm. A on je hlava těla, to je církve: on je počátek, prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých. (...) Bůh rozhodl, aby se v něm usídlila veškerá*

dokonalost a že skrze něho usmíří se sebou všechno tvorstvo jak na nebi, tak na zemi, tím, že jeho krví prolitou na kříži zjedná pokoj“ (Kol 1,15-20).

Podstatou Církve je tedy Kristus. Od něj se vše odvíjí, ať už jsou lidé více, či méně hříšní. Skutečnost Církve nezávisí na množství či intenzitě hříchů kohokoli. Sám hříšník, pokud nechce být spojen dál s Kristem, tak s ním být spojen nemusí, pochopitelně k vlastní škodě. A naopak, každý, kdo touží být Kristu blízký i když je slabý a stále znova upadá do svých hříchů, tak ke Kristu patří. Církvi to však nic neubere ani nepřidá. Jak tedy může potom někdo říci: „Církev neplní své poslání“? Neplní tak Ježíš vůli Otce odpouštět hříchy, rozvíjet člověka, spojit člověka s Bohem? Selhává Ježíš? Ne, jen pohled na Církev je neúplný u toho, kdo něco takového prohlašuje. Pochopitelně však platí: Věřím v jednu svatou, katolickou a apoštolskou Církev. Tedy hledisko víry, což je dar a je naším úkolem se modlit za ty, kdo jednak smýšlejí jinak, jednak nás křesťany pronásledují.